

"Te veel en te weinig" dans Het Vrije Volk (13 maart 1953)

Source: Het Vrije Volk. 13.03.1953. [s.l.]. "Te veel en te weinig".

Copyright: (c) Het Vrije Volk

URL: http://www.cvce.eu/obj/te_veel_en_te_weinig_dans_het_vrije_volk_13_maart_1953-nl-cad88ae5-6cf0-4a7d-b83e-59580d5b2732.html

Last updated: 08/04/2015

Te veel en te weinig

Zonder tegenstemmen heeft de grondwets-assemblée der zes landen van het plan-Schuman het ontwerp aanvaard voor een grondwet van een politieke gemeenschap der zes betrokken landen. De Nederlandse gedelegeerden behoorden tot de voorstemmers. Maar op twee belangrijke punten behielden zij zich het recht voor straks in het Nederlandse parlement tegen het ontwerp te stemmen, wanneer het daar bekrachtigd moet worden na nog eerst door de ministers bestudeerd en eventueel gewijzigd te zijn. In de eerste plaats hebben zij in dit stadium bezwaar tegen rechtstreekse verkiezing van het Europese parlement. En bovendien wensen zij, dat de grondwet ook de economische eenwording dwingend zal voorschrijven, wat in het huidige ontwerp niet het geval is. Het eerste voorbehoud werd door op een na alle, het tweede door alle Nederlanders gedeeld.

Dat is alvast een moeilijkheid, waarmee men moet rekenen, als men zich tracht voor te stellen, welke kansen het nu aanvaarde ontwerp heeft, verwerkelijk te worden. De tweede moeilijkheid is, dat de Franse minister Bidault nauwelijks verholen met het snoeimes heeft gedreigd, toen hij het ontwerp uit Spaaks handen in ontvangst nam. Bidault liet duidelijk uitkomen, dat de ministers van Buitenlandse Zaken der zes landen zelf zullen zien wat zij zullen doen met het ontwerp en dat zij zich het recht voorbehouden, het geheel belangrijk minder supra-nationaal te maken dan het huidige ontwerp.

Men kan de indruk niet van zich afzetten, dat de Europese parlementariërs het voor een belangrijk deel aan zich zelf te wijten hebben, dat hun geesteskind een ietwat gemengde ontvangst ten deel valt. Want bestudeert men het ontwerp, dan moet men constateren, dat het tegelijkertijd te veel en te weinig wil geven, terwijl het bovendien van een zekere vaagheid op belangrijke punten niet is vrij te pleiten. Wat dat laatste betreft: "coördinatie der buitenlandse politiek", die een der hoofdtaken der gemeenschap zal moeten zijn, kan alles of niets betekenen. Terwijl de vaagheid van de economische bepalingen, zoals gezegd, de oorzaak was van het voorbehoud der Nederlandse gedelegeerden.

Wanneer wij zeggen, dat het ontwerp tegelijkertijd te veel en te weinig wil geven, dan bedoelen wij dit: De noodzaak van een politieke gemeenschap bleek, toen men zich realiseerde, dat een Europees leger onder een gemeenschappelijk Europees politiek gezag geplaatst zou moeten worden, om het gevaar van generaalsoppermacht te voorkomen. Daarvoor had men kunnen volstaan met een betrekkelijk eenvoudige structuur, die a.h.w. de kap had gevormd boven de Europese Defensiegemeenschap en de Gemeenschap voor kolen en staal, zoals de Franse socialist Mollet dat bijv. wilde.

De assemblee wilde echter verdergaan. Zij ontwierp een constructie met sterke supra-nationale trekken, die o.m. tot uiting kwam in een vrij grote zelfstandigheid van het uitvoerend orgaan der gemeenschap ten opzichte van de raad van nationale ministers. In die gedachtengang past ook de wens naar directe Europese verkiezingen.

Een dergelijk federalistisch experiment, want dat is het toch in wezen wat de assemblee wij, is zeker de moeite van het pogen waard, mits men ook de moed heeft, die weg tot het einde te gaan. Mits men bereid is, de federatie ook daar toe te passen, waar de wezenlijke problemen van Europa op het ogenblik liggen, waar de oprechtheid van de wil tot samenwerking het eerst op de proef zal worden gesteld, op het gebied der economie. Dat heeft de assemblee niet gewild en daarom gaf zij te veel en te weinig. En waar de parlementariërs niet tot economische federatie bereid bleken, is het zeer de vraag of de regeringen dat wel zullen zijn, met name de Franse regering.

De moeilijkheden, die op de weg der Europese eenheid liggen, zijn nog talrijk. En het zou wel eens kunnen blijken, dat dit ontwerp ze eerder vergroot dan vermindert.